

jydske Opdrætteres Smag; det var ikke den Slags Hingste, Jyderne som Helhed satte Pris paa, og Følgen blev, at disse Hingste ikke bleve benyttede, i det mindste ikke i stort Omfang. Derved blev den skadelige Indflydelse, som disse sandsynligvis ellers vilde have gjort, ikke ret stor. Resultatet blev, at man fandt, det var rigtigst at ophæve dette Stutteri, og det blev da nedlagt ved Husdyrloven af 1862. Samtidig med, at Staten drev dette saakaldte Landstutteri i Kolding, drev den ogsaa det saakaldte Stamstutteri i Frederiksborg. Jeg skal nu ikke udtale mig angaaende dette Stutteri og heller ikke om, hvorvidt dette Stutteri har tilføjet Hesteavlens paa Sjælland Skade eller Gavn, thi mit Kendskab dertil er for ringe; men jeg skal dog bemærke, at der er megen Sandsynlighed for, at den Nytte, som Frederiksborgstutteriet har gjort, ikke har været ret stor. I det mindste har man fundet, at Nytten ikke svarede til de store Udgifter, som Stutteriets Drift medførte, thi ogsaa her blev Resultatet, at man fandt det rigtigst at nedlægge Stutteriet, hvilket skete den 1ste Maj 1871.

Jeg har troet, det var rigtigst at fremkomme med disse Bemærkninger, for i korte Træk at oplyse, hvorledes Statens Stilling tidligere har været til Hesteavlens. Jeg skal bemærke, at ved Husdyrloven af 1862 skete der paa Hesteavlens Omraade navnlig i Jylland en fuldstændig Systemforandring, og denne bestod deri, at Staten nu opgav at tage Del i Avlen som Hesteholder. Staten lagde nu Avlen i Opdrætternes Hænder. Nu skulde Opdrætterne selv tage Bestemmelse om, hvilken Slags Heste de vilde lægge sig efter at opdrætte, og jeg tror, at Staten handlede fuldkommen klogt og rigtigst deri. Det er der slet ikke Tvivl om. Da det Princip blev slaaet fast, at Staten ikke mere tog direkte Del i Ledelsen, men lagde den i Opdrætternes Hænder, viste det sig navnlig for Jyllands Vedkommende, at man hurtig blev klar over, hvilken Vej man vilde gaa, og hurtig klar over, at det nu gjaldt om at samle og koncentrere alle Kræfter paa at naa et vist bestemt Maal. Denne Enighedovre i Jylland gav sig først og fremmest Udslag i, at man besluttede fremtidig helt at gaa bort fra den saakaldte Halvblodshest og over til at opdrætte og producere den saakaldte jydsk Hest. Nu er Begrebet jydsk Hest ikke meget oplysende, naar man vil undersøge de jydsk Hestes Stamtavler, idet de ogsaa ere halvblods. Men jeg tror, at naar man

skal forklare, hvad man egentlig forstaaer ved den jydsk Hest, kan det bedst gøres saaledes: Den jydsk Hest er en smuk, rolig, koldblodig, stor, stærk, forbenet Hest, der kan trække en stor Byrde i Trav. Det er egentlig det, der giver Begrebet om en god, jydsk Hest. Det er en Melleform; det er ikke en let Køre- eller Ridehest, men det er heller ikke en Karrehest som de Kolosser, man enkelte Steder lægger Vægt paa i Udlandet. Den jydsk Hest kan saa at sige bruges til alt. Det Princip, der blev slaaet fast i Tresserne, at Staten fra nu af ikke mere skulde tage direkte Del i Ledelsen, men overlade det til Befolkningen selv at træffe Bestemmelse om, hvad den vilde, hvorimod Statens Opgave skulde bestaa i ved Præmieringen af de bedste Dyr og paa anden Maade at søge at vække den bedste Interesse blandt Opdrætterne, dette Princip er i den efterfølgende Tid ikke blevet fraveget; det har været fulgt siden, og jeg tror, at man har staaet sig godt derved. De Husdyrslove, vi have faaet siden, baade den af 1880 og den af 1887, pegede begge i den samme Retning, og denne Retning tror jeg ikke, det er rigtigst nu at forlade. Men det er netop den Retning, vi Medlemmer af Mindretallet holde paa, og som Flertallet nu foreslaar at forlade.

Naar man nu ser paa den Affattelse, Flertallet har givet de saakaldte „Hesteparagraffer“, §§ 18 og 19, ser Affattelsen ved første Øjekast noget uskyldig ud, og man kan jo heller ikke sige, at fordi Flertallets Affattelse blev vedtagen, blev Staten udelukkende den ledende, det gør den selvfølgelig ikke derfor. Men det kan ikke skjules, at naar man faar saadanne Anstalter som dem, Flertallet foreslaar, med et saa stort Statstilskud, vil det faa en vis Lighed med Statsdrift, og jeg ønsker ikke — og jeg tror heller ikke, Flertallet i denne Sag ønsker det — at faa noget ind i Husdyrloven, hverken for Heste eller Kvæg, som har Lighed med Statsdrift, eller noget, hvorved Statens Penge kunne udnyttes af de enkelte til Skade eller Tab for de mange. For nogle Aar siden fik vi, som allerede berørt, de saakaldte Avlscentreer for Kvæg. Det, som her foreslaas, er i Virkeligheden noget ganske lignende, skønt Flertallet og vi alle ere klare over, at Avlscentreerne for Kvæg hverken kunne eller bør bestaa i deres nuværende Form. Det forekommer mig derfor dristigt netop nu at foreslaa noget lignende for Hestenes Vedkommende. Jeg tror derfor, at naar ærede Medlemmer ville gøre sig det klart,